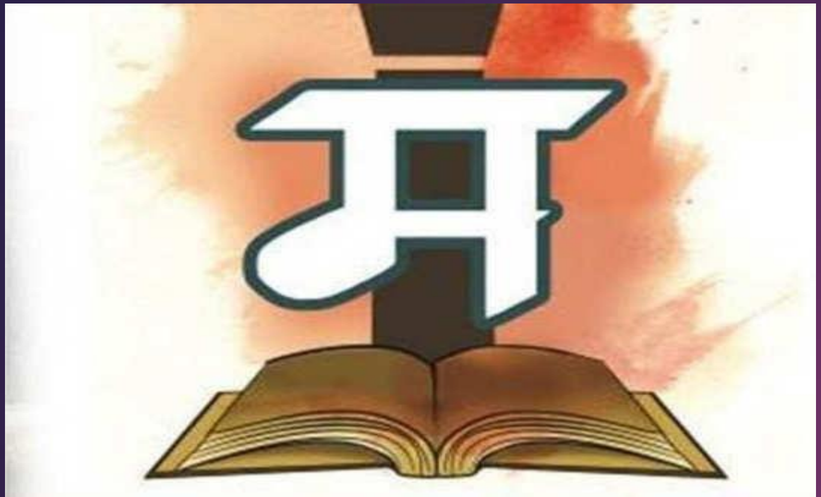

मुद्रितशोधन आणि रोजगार संधी

- प्रा. डॉ. प्रदीप पाटील

सहा. प्राध्यापक, मराठी विभाग,

विवेकानंद कॉलेज, कोल्हापूर (स्वायत्त)

संपर्क - ९७६३२४३०१७

- महाराष्ट्रात १३ कोटी लोकांची मातृभाषा मराठी आहे.
- जगात ७२ देशांमध्ये मराठी भाषिक आढळतात.
- जगात वीस हजार भाषा प्रचलित आहेत. सर्वाधिक बोलल्या जाणाऱ्या भाषांच्या क्रमवारीत मराठी भाषेचा १० वा क्रमांक आहे.
- महाराष्ट्राबाहेर आंध्रप्रदेश, कर्नाटक, गोवा, मध्यप्रदेश, उत्तरप्रदेश आणि छत्तीसगड या सहा राज्यात मराठी शिकविली आणि बोलली जाते.
- मराठी ही वैज्ञानिक भाषा आहे. मराठीतील कंठव्य, तालव्य, मूर्धन्य, दंतव्य आणि ओष्ठ्य हे उच्चार वैज्ञानिक पद्धतीने येतात.

मुद्रित शोधन(Proof Reading) म्हणजे काय?

- लेखकांकडून प्रमाण लेखनात अनावधानाने राहिलेल्या त्रुटी दूर करून लेखन निर्दोष करणे म्हणजे मुद्रितशोधन होय.
- उदाहरणार्थ -
  १. सहाय्यक प्राध्यापक – साहाय्यक प्राध्यापक
  २. पारंपारिक – पारंपरिक
  ३. अलिकडे – अलीकडे
  ४. पलिकडे – पलीकडे

मुद्रितशोधनाचे महत्त्व

- वाचकांमध्ये निर्दोष वाचनाची गोडी लावणे.
- भाषेच्या विकासास हातभार.
- स्वतःच्या वाचनात आणि ज्ञानात प्रचंड भर.
- उदरनिर्वाहाचे साधन

मुद्रितशोधक (Proof Reader) ची कर्तव्ये

मुद्रितशोधनाची चिन्हे

चिन्हे	चिन्हांचे विवरण	चिन्हे	चिन्हांचे विवरण
{	वाकडीतिकडी ओळ सरळ करा.	;/	अर्धविराम द्या.
\ /	मधोमध घ्या.	⌒	शब्द जोडा.
‖	एकाखाली एक असे रेषेत घ्या.	×	खराब अक्षर बदला.
═	ओळ सरळ करा.	w.f.	चुकीच्या आकाराचे अक्षर बदला.
↑	वर चढवा.	└	दोन शब्दांतील कोरी जागा कमी करा.
↓	खाली उतरवा.	·—	अनुस्वार द्या.
⌣	शब्द वर घ्या.	:	विसर्ग किंवा अल्पविराम घाला.
⌒	शब्द खाली घ्या.	#	शब्दांत वा अक्षरांत अंतर सोडा.
□	एक 'म' (एम्) जागा सोडा.	-	संयोगचिन्ह टाका.
⊏	नवा परिच्छेद टाका.	—	शब्द तोडा.
ᔕ	बदल करा.	( )/[ ]	गोल वा चौकोनी कंस टाका.
∂	काढून टाका.	7	उजव्या बाजूस सरकवा.
stet	तसेच ठेवा.	Γ	डाव्या बाजूस सरकवा.
๑	उलट्याचे सुलटे करा.	(ital)	तिर्यक (इटॅलिक) अक्षरे घाला.
ㄴ	काकपद—अक्षर वा शब्द घाला.	∂	काढून टाका व जोडा.
copy	मूळप्रत पहा.	ा/े	काना वा मात्रा द्या.
?	शंकानिरसन करा.	ि/ी	ऱ्हस्व वा दीर्घ वेलांटी द्या.
,/	स्वल्पविराम द्या.	ु/ू	ऱ्हस्व वा दीर्घ उकार द्या.
⊙	पूर्णविराम द्या.		
' '	अवतरण चिन्हे द्या.		

मुद्रितशोधकाची कौशल्ये

- भाषेची उत्तम जाण
- मुद्रणविषयक तंत्र, परिपूर्ण ज्ञान
- विकसित दृष्टी
- प्रचंड वाचन
- कामावर निष्ठा

मुद्रितशोधकाची कौशल्ये

- विषयात रुची
- आपले ज्ञान अद्ययावत ठेवणे
- चिकाटी, सराव आणि सातत्य
- अनेक विषयांची आवड व समज
- शब्दकोश आणि लेखनकोश यांचे ज्ञान

मुद्रितशोधन : रोजगाराच्या संधी

- वृत्तपत्रे
- साप्ताहिके
- नियतकालिके
- पुस्तकनिर्मिती क्षेत्र
- जाहिरात क्षेत्र
- संशोधन क्षेत्र
- दिवाळी अंक
- शासकीय कार्यालये

प्रात्यक्षिक

झाडे आपल्या बागा आणी दिवानखानेच सुशोभीत करत नाहित तर आपलि मनेहि सुशोभीत करतात झाडे आपणास प्रानवायु देतात असे वीज्ञान सांगते त्यामूळे शरीराला जसे चैतन्य मीळते तसे मनालाहि मीळते माणसाच्या मणाला शीतलता प्रसन्नता आनंद झाडे देतात

मुद्रितशोधन (२६ चुका)

‘झाडे’ आपल्या बागा आणि दिवाणखानेच सुशोभित करीत नाहीत, तर आपली मनेही सुशोभित करतात. झाडे आपणांस प्राणवायू देतात, असे विज्ञान सांगते. त्यामुळे शरीराला जसे चैतन्य मिळते, तसे मनालाही मिळते. माणसाच्या मनाला शीतलता, प्रसन्नता, आनंद झाडे देतात.

कोणते चित्र महत्त्वाचे?

परिणाम

Willing
Gratified
Faithful
Friendly
Beautiful
Fairminded
Important
Courageous
Positive
Good
Imaginative
Empathetic
Goodnatured
Independent
Entertaining
Thinking
Interested
Enterprising
Efficient
Gentle
Peaceful
Determined
Insightful
Humble
Kind
Energetic
Happy
Strong
Intelligent
Humorous
Expressive
Helpful
Encouraging
Loved
Joyful
Admirable
Intuitive
Graceful

धन्यवाद!

- प्रा. डॉ. प्रदीप पाटील

सहा. प्राध्यापक, मराठी विभाग,

विवेकानंद कॉलेज, कोल्हापूर (स्वायत्त)

संपर्क - ९७६३२४३०१७